

Tevredenheid Vrije tijd in Zwijndrecht

Kinderen 2020-2021

Ouders 2020

Aanbodszijde (verenigingen en partners) 2021

Inhoudstafel

Voorwoord

Deel 1: Analyse

Vrije tijd in Zwijndrecht, een evaluatie door ouders

Vrije tijd in Zwijndrecht, een evaluatie door kinderen

Vrije tijd in Zwijndrecht, een evaluatie door/van de aanbodszijde

Conclusies en aanbevelingen

Deel 2: Op weg naar een missie, visie en doelen

Swot

Voorwoord

Wat als ... de volgende generatie Romelu Lukaku in Zwijndrecht woont, maar zijn talent niet kan ontdekken omdat hij na schooltijd in Kozze blijft.

Wat als ... de toekomstige Veerle Baetens in Burcht woont, maar niet in het Kunstenhuis raakt omdat ze in de opvang op school blijft.

Wat als ... de volgende generatie Gert Verhulst tijdens de zomervakantie niet kan deelnemen aan het ZowieZo-aanbod en zo op de speelwerking niet beseft dat kinderen doen lachen echt iets voor hem is.

Wat als ... de toekomstige Fred Bervoets niet naar Kobbe mag en zo niet ontdekt dat schilderen op grote vellen papier echt zijn ding is.

Wouldn't it be nice... zingen de Beach Boys toonvast.

Laten we de bovenstaande voorbeelden eens in positieve zin omdraaien. Zou het niet mooi zijn dat Romelu, Veerle, Gert en Fred de kansen krijgen om zijn of haar talent te ontdekken, zijn vrije tijd op een diverse manier in te vullen en zich vooral te amuseren.

Wouldn't it be nice...

Dit rapport is een weergave van een traject dat al even loopt en ook nog verre van ten einde is.

Samen met de begeleiders van Kobbe en Kozze, de collegadiensten vrije tijd, de scholen en het verenigingsleven werken we om van deze 'Wouldn't it be nice' een realiteit te maken.

Ons vertrekpunt is het Internationale verdrag inzake de rechten van het Kind. De inzet is de uitvoering van het nieuwe decreet 'De organisatie van de buitenschoolse kinderopvang en de afstemming met buitenschoolse activiteiten' waarbij elk kind een leuk vrijetijdsaanbod in onze gemeente kan vinden.

Dit rapport focust op de analyse van het aanbod, de resultaten van de bevraging bij ouders en de input die kinderen ons geven. Het inspireert ons om het lokale aanbod te verfijnen zodat elk kind tijdens de schoolvakanties én na schooltijd een leuke tijd heeft en waar elk kind zijn talent ontdekt.

Deel 1: Analyse

Inleiding

Midden 2019 keurde het Vlaams parlement een decreet goed met de ronkende titel “*Decreet betreffende de organisatie van de buitenschoolse kinderopvang en de afstemming tussen de buitenschoolse activiteiten*”. Een hele mondvol.

Al lange tijd denkt de sector na over de vrijetijdsinvulling van kinderen, vooral na schooltijd. Er is enerzijds de druk op de buitenschoolse kinderopvang. Meer en meer ouders hebben voor en na schooltijd opvang nodig. De buitenschoolse kinderopvang is een zeer kwaliteitsvolle opvangvorm (naar werking, ratio kind/begeleider, pedagogische kwaliteitseisen), maar dus ook een dure opvangvorm voor de Vlaamse overheid. Ze kan onvoldoende financieel anticiperen op de vraag.

Anderzijds is er de realiteit dat deze kinderen in de opvang zitten, maar misschien liever willen sporten, willen dansen of viool willen leren. Het recht op een leuke vrije tijd, dat vertrekt vanuit ieders talent kunnen we in de praktijk niet altijd realiseren.

Beide vaststellingen (overbevraagde kinderopvang en leuke vrijetijd voor elk kind) worden gebundeld: het decreet wil een antwoord aanreiken op beide knelpunten.

Eind 2019 startte het gemeentebestuur Zwijndrecht met de zoektocht naar lokale oplossingen. Een interne werkgroep dacht na hoe we de principes en uitgangspunten uit het decreet in Zwijndrecht kunnen realiseren. Onze gemeente staat al ver qua afstemming van het vrijetijdsaanbod tijdens de schoolvakanties. De uitdaging situeert zich vooral na schooltijd en de samenwerking met het verenigingsleven.

Een eerste belangrijke stap is de bevraging van kinderen (daarvoor doen we het!), de ouders (hùn praktische problemen willen we kennen). Maar ook de aanbodzijde is belangrijk: de mening van de collegadiensten (jeugd sport, cultuur) en het verenigingsleven is essentieel om mee te nemen in het verhaal. Enkel zo kunnen we vraag en aanbod op elkaar afstemmen.

Vrije tijd in Zwijndrecht, Een evaluatie door ouders

Aanpak

In 2020 kwam de werkgroep voor de eerste keer samen. Deze werkgroep bestond uit medewerkers van Kobbe&Kozze en collega's van de jeugd-, sport- en cultuurdienst.

Deze werkgroep werkte een online bevraging uit voor ouders. We waren benieuwd naar hun evaluatie van het huidige vrijetijdsaanbod, maar ook hun knelpunten, ideeën en verbeterpunten.

De vragenlijst bestond uit twee delen:

- De vrijetijdsbeleving tijdens het schooljaar. Wat doen kinderen na schooltijd? Wat willen ze doen? Welke drempels ervaren de ouders?
- De vrijetijdsbeleving tijdens de schoolvakanties. Zwijndrecht zet al jaren in op een uitgebreid, divers en ruim vrijetijdsaanbod tijdens schoolvakanties. De nauwe samenwerking tussen de medewerkers van jeugd, sport, cultuur en kinderopvang zorgen ervoor dat kinderen hun vakantie zo optimaal kunnen invullen. Toch wilden we ook van de ouders weten wat er beter kan.

Deze bevraging werd begin mei 2020 online gezet en sloten we begin september 2020 af. Corona én de zomervakantie, het was dan ook geen evidente periode om dit te realiseren. Vandaar dat we via al onze communicatiekanalen (affiches, flyers, gemeentelijk infoblad, elektronische infoborden, facebook...) reclame maakten voor deze bevraging. Gelukkig hebben deze extra inspanningen geloond. 269 ouders vulden de online bevraging in, goed voor een vertegenwoordiging van 25% van de kinderen jonger dan 12 jaar.

Naast onze eigen bevraging nemen we ook een aantal resultaten mee uit het onderzoek 'Kindvriendelijke gemeente' dat de jeugddienst in 2020 afnam. Dit onderzoek peilt naar alle aspecten van kindvriendelijkheid: milieu, verkeer, onderwijs, ... maar ook vrije tijd.

In de bevraging is er enerzijds een kwantitatief luik met o.a. een schriftelijke bevraging bij kinderen, jongeren én volwassenen (niet alleen ouders). Daarnaast is er ook plaats voor een belevingsonderzoek: een methode waar de focus ligt op het verkrijgen van kwalitatieve informatie.

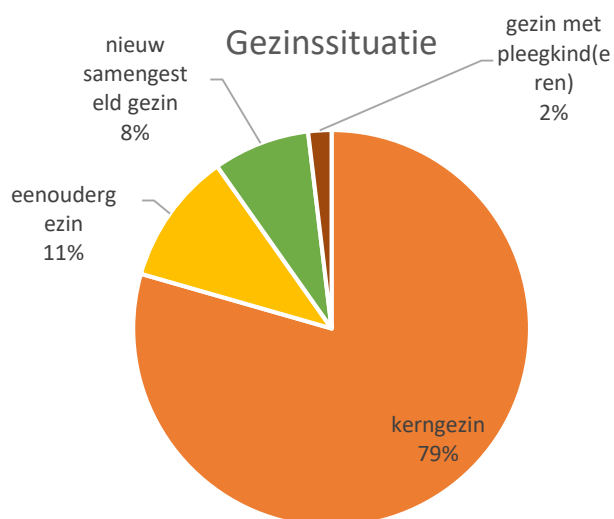
Dit traject is nog niet afgerond.

1. ALGEMENE GEZINSSITUATIE

Wie vulde de vragenlijst in?

269 ouders vulden de vragenlijst in. Bijna 80% van de vragenlijsten werd ingevuld door een ouder die deel uitmaakt van een kerngezin. 11% was een eenoudergezin, 8% was een ouder uit een nieuw samengesteld gezin.

Deze 269 ouders vertegenwoordigden 559 kinderen en jongeren, 465 van deze kinderen bevonden zich in de leeftijdsgroep 3-12 jaar. Kortom, 25% van de kinderen tussen 3 en 12 jaar brachten via hun ouders een stem uit.

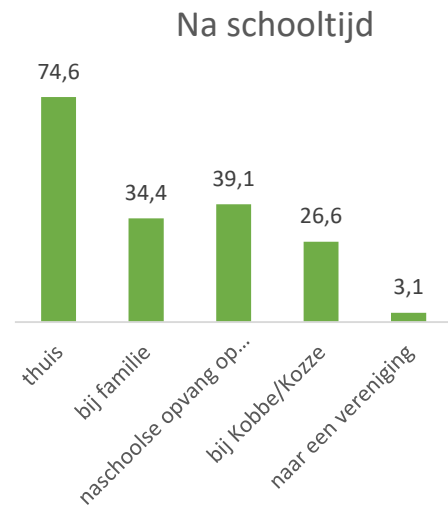
2. VRIJE TIJD NA SCHOOLTijd

2.1 Waar is je kind na schooltijd?

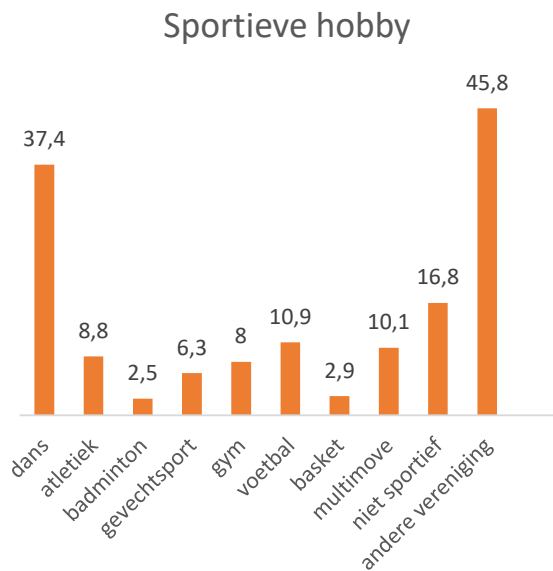
Uiteraard is niet elke dag hetzelfde en vindt er een mix van naschoolse opvang plaats. Ouders konden op deze vraag meerdere antwoorden aanduiden.

Bijna 75% van de kinderen gaat na school soms of altijd naar huis. Meer dan 1/3 wordt ook opgevangen door familie (oma, opa, tante). Ook de naschoolse opvang van de school (39%) en Kobbe/kozze (26%) wordt door een grote groep gebruikt. 3% gaat na schooltijd naar een vereniging, met name de muziekschool.

Uit deze cijfers blijkt duidelijk dat er een nood is aan naschoolse opvang buitenshuis. Deze wordt op dit moment vooral 'klassiek' ingevuld met naschoolse opvang op school of in Kobbe/Kozze. Het verenigingsleven als invulling van deze opvangnood komt weinig ter sprake.

2.2 Welke sporthobby's? Welke cultuurhobby's? (meerdere antwoorden mogelijk)

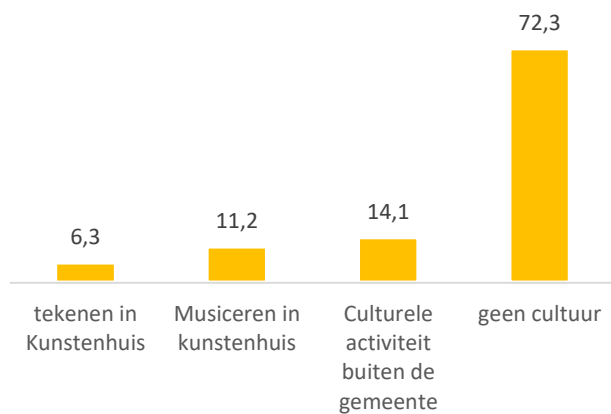
80% van de ouders geeft aan dat één of meerdere kinderen aangesloten zijn bij een of meerdere sportverenigingen.

- Vooral dansen (37%), voetbal (10%), multimove (10%), atletiek (8%) en gym (8%) scoren hoog.
- Bijna 17% geeft aan dat zijn kind niet sportief is.
- 45% van deze kinderen sporten ook buiten Zwijndrecht. Vooral zwemmen in Beveren en tennis op Linkeroever (Borgerweert) zijn topantwoorden.

Cultureel minded is de Zwijndrechtse jongere minder.

- 72% van de ouders geeft aan dat zijn kind geen interesse heeft in een culturele activiteit.
- 11% musiceert en 6% tekent wel in het Kunstenhuis in Zwijndrecht.
- Iets meer dan 14% heeft een culturele hobby buiten Zwijndrecht (Beveren, Kruibeke, Sint-Niklaas).

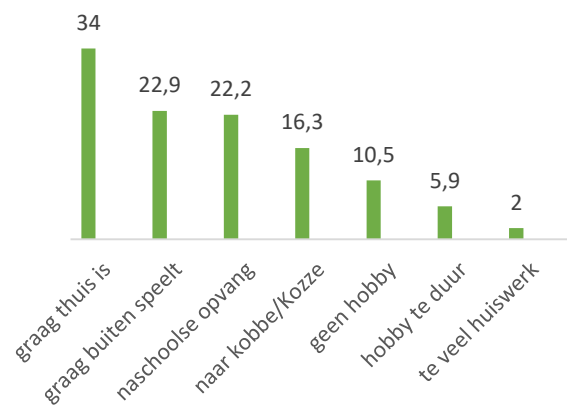
Culturele hobby

2.3 Na schooltijd heeft mijn kind geen sportieve of culturele hobby omdat mijn kind....

De belangrijkste reden waarom ze geen hobby uitoefenen is omdat het kind naar de naschoolse opvang van de school (22%) of Kobbe/Kozze (16%) gaat. Samen goed voor 38% van de antwoorden. Daarnaast zijn kinderen ook graag thuis (34%) of spelen ze liever buiten met vrienden (23%). Een kleinere groep vindt de hobby's te duur (5,9%). Van deze respondenten heeft wel 24% een Z-pas, 58% van deze kleinere groep komt niet in aanmerking voor een Z-pas. 2% van de ouders geeft aan dat hun kind te veel huiswerk heeft voor hobby's.

geen hobby omdat...

In de tekstreacties lazen we vooral de volgende argumenten: te jong (21x), vervoersproblemen (8x), geen tijd (5x), verlegen kind (3x), ontwikkelingsproblemen van het kind (2x), kennis van het aanbod (2x), co-ouderschap (2x), combinatie met andere kinderen of aanbod (2x)

Deze vraag is de hoofdreden waarom het nieuwe decreet tot stand kwam en dus ook de belangrijkste motivatie waarom we deze bevraging bij de ouders hielden. Door een aantal bijkomende vragen/stellingen konden we veel dieper ingaan over het waarom kinderen geen aansluiting vinden bij het vrijetijdsaanbod na schooltijd.

- *'Mijn kind wil graag aansluiten bij een Zwijndrechtse vereniging, maar ik kan hem/haar niet op tijd brengen.'*
33% van de ouders gaven hierop een positief antwoord. 69% van hen antwoordden positief op onze vraag of ze gebruik zouden maken van gemeentelijk vervoer (na schooltijd naar activiteit). 30% zei 'misschien'. 1% reageerde negatief.
Bijna alle activiteiten vonden in Zwijndrecht plaats.

In het onderzoek van 'Kindvriendelijke gemeente' werd een gelijkaardige vraag gesteld: "Kinderen raken na schooltijd vlot en veilig op hun hobby." 25% gaf hierop een negatief antwoord.

- *'Mijn kind wil graag een hobby uitoefenen dat in Zwijndrecht niet mogelijk is.'*
27% geeft aan dat de hobby niet beschikbaar is in Zwijndrecht. Via een open tekstvlak konden ouders hier meer vertellen. Een korte opsomming: zwemmen (17x), paardrijden (5x), tennis (5x), toneel/musical (4x), turnen (4x), ballet (4x), muurklimmen (2x), hockey (2x), skate (2x), basket (2x), ropeskipping (1x), kickboksen (1x), breakdance (1x), handbal (1x), mountainbike (1x), flamenco (1x), zingen (1x), tafeltennis zw (1x), voetbal (1x)...

Daarnaast werden er nog specifieke suggesties gesteld door de ouders, naar specifieke subgroepen: muziekschool voor oudere kinderen, activiteiten voor kinderen met een beperking, muziek voor kleuters, dans voor jongens.

- *'Het zou makkelijker zijn als de hobby direct na schooltijd start.'*
31% van de ouders antwoordden hierop positief. 42% twijfelden (misschien) en 27% gaf aan dat dit geen invloed had.
- *'Mijn kind wil graag aansluiten bij een Zwijndrechtse vereniging, maar het lidgeld of het materiaal is te duur voor ons gezin.'*
De kostprijs is geen doorslaggevend argument om niet deel te nemen. 89.2% van de ouders reageert negatief op deze stelling.
De ouders die positief reageerden, kregen nog een vraag over de Z-pas. 24% van deze mensen had een Z-Pas (maar dus toch nog te duur om deel te nemen), 59% van de ouders die positief antwoordde op bovenstaande stelling beweerde niet in aanmerking te komen voor de Z-pas. 6% kenden de Z-pas niet. Zij kregen van ons uitgebreide informatie.
- *'Mijn kind weet nog niet wat hij/zij leuk vindt en zou liever wat 'proeven' van het aanbod.'*
67% van de ouders geeft aan dat zijn/haar kind zich nog niet wil 'binden' aan een vereniging, maar liever van het aanbod wil proeven door workshops, korte lessenreeks...
- *'Mijn kind wil graag een hobby uitoefenen, maar er is een wachtlijst.'*
18.1% geeft aan dat er een wachtlijst is voor de favoriete hobby. We hebben geen bijkomende vraag gesteld over welke hobby(s) dit dan precies gaat.

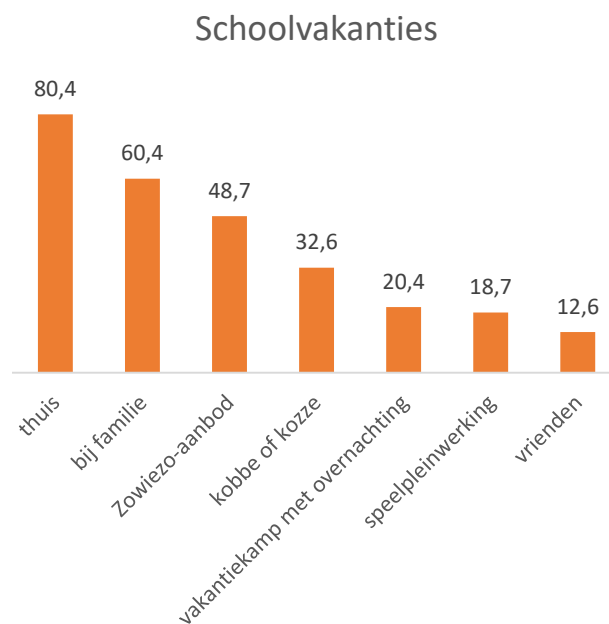
Nog een interessante aanvulling uit de bevraging 'Kindvriendelijke gemeente': 15% van de volwassenen (zijn niet alleen ouders, ook professionals) geeft aan dat kinderen (en jongeren) onvoldoende tijd hebben om te spelen, te rusten en zich te amuseren.

3. VRIJE TIJD TIJDENS DE SCHOOLVAKANTIES

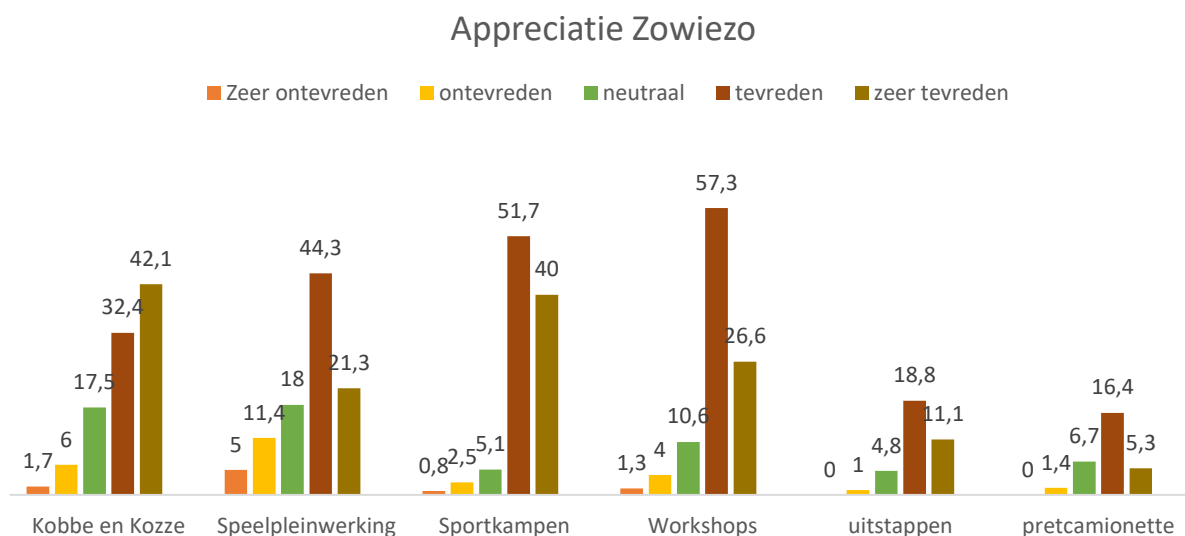
3.1 Waar is je kind tijdens schoolvakanties?

Kinderen zijn tijdens schoolvakanties in de eerste plaats thuis of bij de grootouders. De helft van de kinderen doet af en toe een Zowiezo-kamp. 32% maakt gebruik van Kobbe of Kozze. 1/5 van de kinderen gaat ook op kamp met een overnachting (Kazou, Joetz, jeugdbeweging). Naar de speelpleinwerking gaat iets minder dan 1 kind op vijf.

We vroegen waarom kinderen geen gebruik maken van het Zowiezo-aanbod: niet nodig (17x, te jonge leeftijd (13), kinderen hebben geen interesse (7x), wachtlijst (6x), niet gekend (5x), te korte activiteiten (3x), te moeilijk (3x), wonen niet in Zwijndrecht (3x), aanbod voor kinderen met een beperking?(2x), broer/zus kan niet samen (1x), te duur (1x), ...

3.2 Evaluatie van het Zowiezo-aanbod

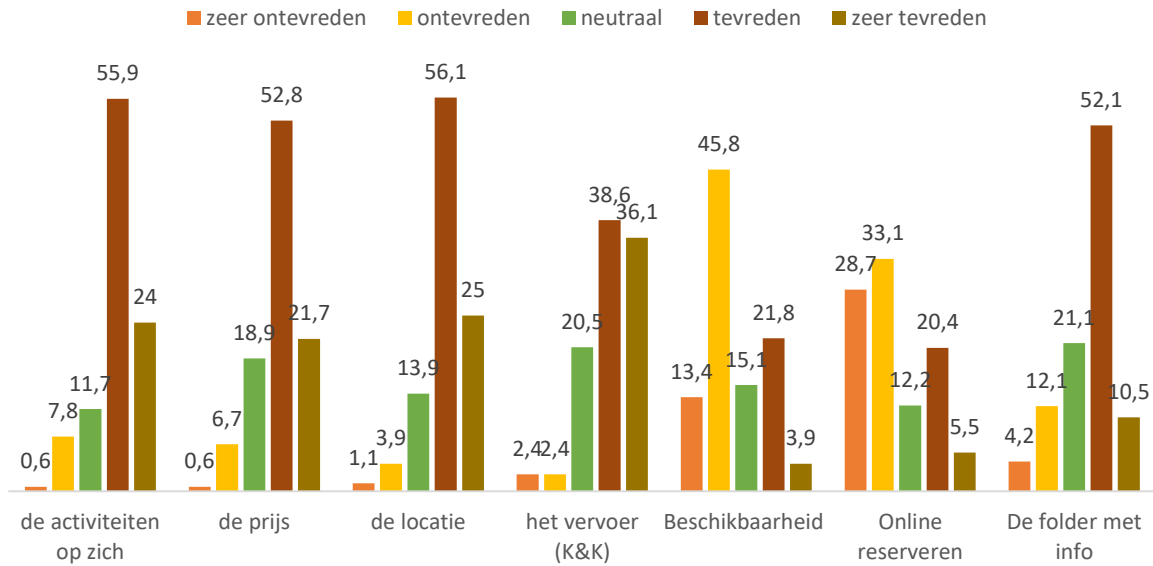
We namen ook elk aanbod apart onder de loep. We nemen hier enkel de cijfers mee van de ouders voor wie dit aanbod van toepassing is (of er reeds gebruik van maakten).

- Kobbe en Kozze: 75% is tevreden tot zeer tevreden;
- Speelplein: 65% is tevreden tot zeer tevreden;
- Sportkampen: 92% is tevreden tot zeer tevreden;
- Grabbelpas: 84% is tevreden tot zeer tevreden;
- Uitstappen: 84% is tevreden tot zeer tevreden;
- Pretcamionette: is 75% is tevreden tot zeer tevreden (wel beperkte respons).

Toch een belangrijke nuancering: in 2020 (corona) vonden er geen uitstappen plaats. En ook de pretcamionette reed niet uit.

We stellen vast dat de appreciatie van het aanbod zich vooral situeert bij het 'open' aanbod van sport en grabbelpas.

Tevredenheid van organisatie Zowiezo-aanbod

Wanneer we naar de meer praktische zaken vroegen, kregen we de volgende reacties. We nemen hier enkel de cijfers mee van de ouders voor wie dit aanbod van toepassing is (of er reeds gebruik van maakten).

Ouders zijn (zeer) tevreden over de activiteiten zelf (79.9%), de prijs (74.5%), de locatie (81.1%), het vervoer van/naar Kobbe/kozze (74.7%) en de folder (62.6%). Een nuance bij vervoer: veel ouders maken hiervan geen gebruik. Niet op de hoogte? Geen behoefte?

25% is tevreden met de beschikbaarheid van het aanbod. 59.2% is hierover soms of helemaal niet tevreden.

Ook het online reserveren scoort minder goed. 61.8% is hierover minder of niet tevreden.

7% van de ouders vindt de prijs te duur.

Ook de bevraging 'Kindvriendelijke gemeente' geeft een gelijkaardige score: 83% van de volwassenen geeft aan dat er tijdens de vakantieperiodes voldoende en betaalbaar aanbod is voor kinderen en jongeren.

Vrije tijd in Zwijndrecht, Een evaluatie door kinderen

Aanpak

Sinds 2019 werkt de jeugddienst richting het label 'Kindvriendelijke gemeente'.

Ondersteund door Bataljong worden kwantitatieve en kwalitatieve gegevens naast elkaar gelegd om een beoordeling te maken over de kindvriendelijkheid van onze gemeente. Uiteraard eindigt het verhaal niet bij het behalen van het label. Werken aan kindvriendelijkheid maakt deel uit van een proces waarbij evaluatie en verbetering voorop staan.

De analyse mbt kindvriendelijkheid gaat over heelwat levensdomeinen: milieu, onderwijs, wonen, veiligheid, mobiliteit, welzijn, publieke ruimte, participatie en vrije tijd.

Vooraf het laatste thema 'vrije tijd' is ook relevant voor dit toekomstverhaal.

Daarnaast heeft de dienst Kind reeds een lange traditie in het bevragen van kinderen die gebruik maken van Kobbe en Kozze. Samen met een tevredenheidsbevraging over deze specifieke dienstverlening gingen we ook dieper in op hun algemene vrijetijdsbeleving. De grote meerderheid gebeurde in Kobbe en Kozze zelf, een kleine minderheid werd thuis ingevuld.

1. THEMA VRIJE TIJD BINNEN DE BEVRAGING KINDVRIENDELIJKE GEMEENTE

In het eerste deel van dit traject werden er 49 kinderen jonger dan 12 jaar bevroegd. Hierbij ging het vooral over kinderen die in Sint-Martinus naar school gaan. De resultaten van deze bevraging moeten we dan ook nuanceren. Het is een beperkt aantal kinderen om de resultaten representatief te beschouwen.

Toch een aantal relevante gegevens:

- 90% gaat na schooltijd vooral naar huis. 25% maakt gebruik van de naschoolse opvang, 19% van Kobbe/kozze.
- 23% zegt naar een vereniging te gaan na schooltijd. Dit komt niet overeen met de resultaten van de ouders (3%). We vermoeden dat de kinderen 'na schooltijd' in tijd ruimer interpreteren.
- 28% van deze kinderen geeft aan dat ze niet de tijd hebben om zelf te kiezen wat ze graag willen doen na schooltijd.
- 83% is lid van een sport-, cultuur- of jeugdvereniging. Dit ligt in de lijn van de informatie die we van ouders kregen.
- 70,8% geeft aan dat ze een leuke plek hebben om naartoe te gaan als mama/papa werken (familie, opvang, zowiezo, school...). Toch betekent dit ook dat 30% zo'n plek niet heeft of dit niet als 'leuk' ervaart.
- 76% van deze kinderen (lager onderwijs) geeft aan veel tijd te hebben om plezier te maken. 2% vindt dit helemaal niet zo.
- 63% van de kinderen geeft aan dat er voldoende georganiseerd aanbod is. 37% is hier minder positief over. 15% vertelt zelfs nooit deel te nemen aan dit georganiseerd aanbod.

Bij het neerschrijven van dit rapport is de bevraging van 'Kindvriendelijke gemeente' nog niet afgerond. In het voorjaar 2021 volgen er nog een aantal diepgaande gesprekken met groepen kinderen en jongeren. In een volgende fase worden de kinderen van Het Laar en de Krinkel betrokken. Ook daar zal nog bijkomende informatie gehaald worden.

2. BEVRAGING BIJ KINDEREN

2.1 Algemene informatie

85 kinderen vulden onze online vragenlijst in. Dit is in vergelijking met voorgaande bevestigingen een vrij laag kwantitatief aantal. Deze cijfers moeten dan ook zeker naast andere informatie (bv. via Kindvriendelijke gemeente) gelegd worden.

47% van hen waren jongens, 53% waren meisjes.

Bijna 58% van de kinderen woont in Burcht, 35% komt uit Zwijndrecht. 7% woont in Kruibeke, Beveren of Hoboken.

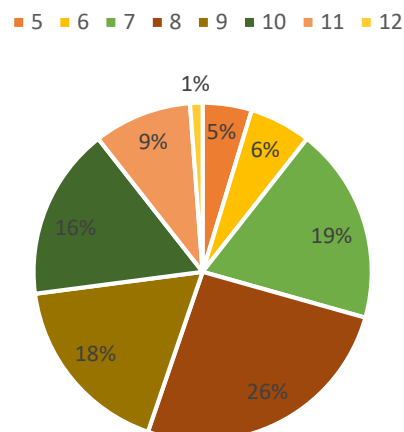
We hebben een goede mix van de leeftijden kunnen bevragen: 30% is jonger dan 8 jaar, 44% is 8 of 9 jaar. 27% is ouder dan 9 jaar.

Door onze bevestiging te beperken tot lagere schoolkinderen, hebben we geen input van kleuters.

52.9% van de kinderen loopt school in Sint-Martinus. 33% gaat naar Het Laar naar school. 10.6% van hen gaat naar de Krinkel(rups).

Dit lijkt een vertekend beeld, maar tijdens het schooljaar beantwoordt dit wel aan de realiteit. Kinderen van de Krinkel(rups) worden in zeer grote mate in de eigen naschoolse opvang opgevangen.

Leeftijd

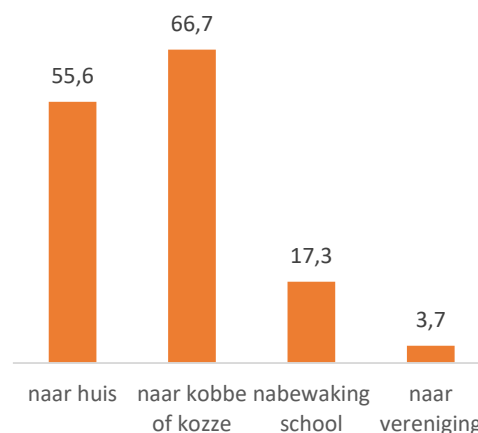

2.2 Na schooltijd ga ik...

Het spreekt voor zich dat kinderen die in Kobbe/Kozze bevestigd werden ook vaak Kobbe/Kozze aanduiden (66%). Dit cijfer moet dan ook genuanceerd worden. De data van de ouders zijn hier correcter (vorig hoofdstuk).

Er zijn geen noemenswaardige verschillen tussen meisjes en jongens of tussen de deelgemeentes.

Na schooltijd ga ik

2.3 Na schooltijd doe ik de volgende sporthobby....

24% van de kinderen geeft aan niet te sporten. Dit is toch merkbaar meer dan wat de ouders ons vertelden (17%).

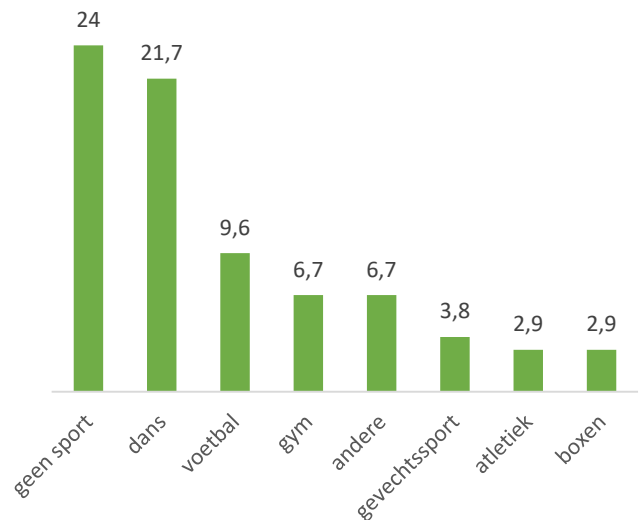
Dansen (21.7%) blijft een topactiviteit in Zwijndrecht. Op de tweede en derde plaats komt voetbal (10%) en gym (7%).

De klassieke opdeling tussen jongens- en meisjessporten bestaat in Zwijndrecht nog steeds. Eén jongen danst er en geen enkel meisje van deze bevraging voetbalt.

Wanneer we de opdeling maken van woonplaats, zien we ook hier een duidelijke trend: de activiteiten die in Burcht plaatsvinden, worden ook meer beoefend door Burchtenaren (bv. atletiek, dansvereniging). Gym Burcht heeft sinds de uitbreiding van de sporthal Den Draver haar aanbod vooral in Zwijndrecht. Toch komt de grote meerderheid van de leden (die deze bevraging invulden) nog steeds uit deelgemeente Burcht.

Ook buiten de gemeente wordt er gesport. Boksen (2x), kickbox, zwemmen, fietsen, korfbal, paardrijden waren de vrije antwoorden.

Sporthobby

2.4 Na schooltijd doe ik de volgende creatieve/culturele hobby...

60% van de kinderen doet geen culturele hobby.

Het Kunstenhuis vult een groot stuk van de culturele interesses van kinderen in. Geen enkele andere culturele vereniging wordt door de kinderen aangeduid (zie ook deel 3 bij aanbodzijde).

Een grote groep kinderen geeft aan wel creatief te zijn, maar zijn niet aangesloten bij het Kunstenhuis of een vereniging.

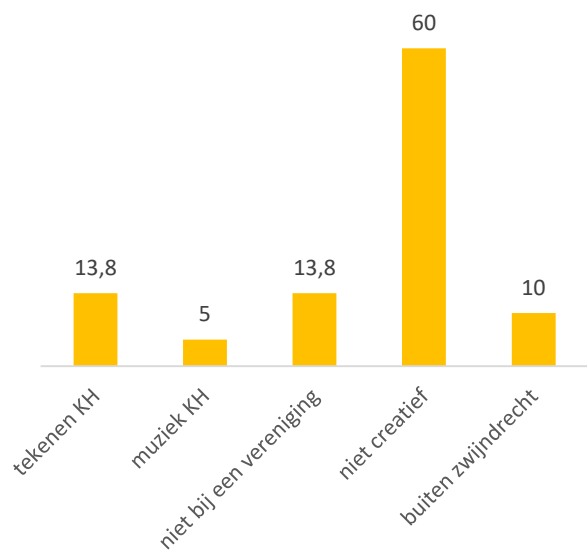
Eén derde van de kinderen woonachtig in Burcht vindt de weg naar het Kunstenhuis.

Iets meer jongens nemen deel aan het aanbod van het Kunstenhuis tov meisjes. De jongens zijn meer vertegenwoordigd in het muziekaanbod.

Bij de open antwoorden mbt 'buiten Zwijndrecht'

gaf een kind aan dat hij in Deurne musicceert. Een ander musicceert zelfs in Schoten. Enkele kinderen gaven aan dat ze naar de jeugdbeweging, als invulling van een creatieve hobby.

Culturele hobby

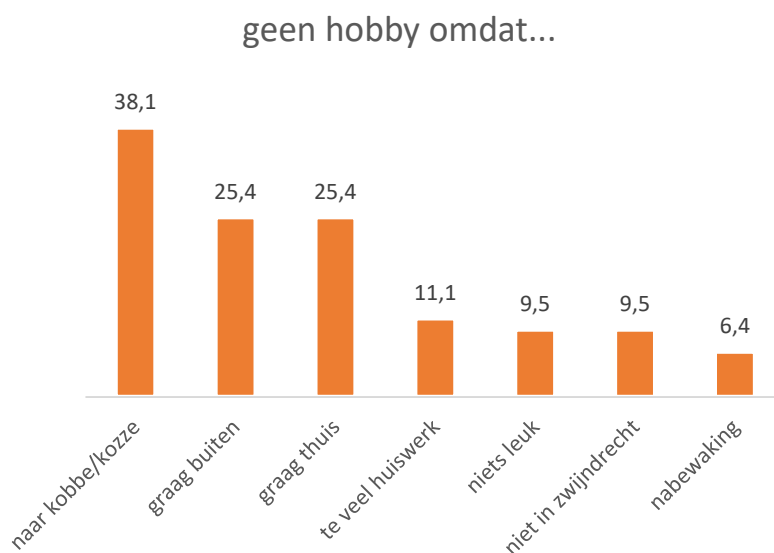

2.5 Ik heb na schooltijd geen hobby's omdat...

Ook hier moeten we de cijfers ivm Kobbe/Kozze nuanceren. De overgrote meerderheid van de respondenten maakt gebruik van Kobbe/Kozze (38%), het spreekt voor zich dat deze groep dan ook oververtegenwoordigd is.

11% van de kinderen geeft aan dat ze geen naschoolse activiteit hebben, omdat ze te veel huiswerk hebben. Een opvallende vaststelling: dit werd vooral door jongens gezegd.

¼ van de kinderen is graag thuis en speelt ook graag buiten. 1 kind op 10 vindt niets van het aanbod leuk.

2.6 Een aantal stellingen

Net zoals bij de ouders schotelden we ook de kinderen een aantal stellingen voor.

Stelling	Ja
Ik wil graag aansluiten bij een vereniging, maar mama/papa kan me niet brengen.	16.7%
Ik wil graag direct na schooltijd starten ipv eerst naar Kobbe/Kozze of de nabewaking te gaan.	33.3%
Ik weet niet wat ik leuk vind, ik wil liever 'proeven' van het aanbod	42.6%
De hobby is te duur.	9.3%
De hobby kan ik in Zwijndrecht niet doen.	20.4%

De angst om zich te engageren bij een vereniging is aanwezig. Men wil liever 'proeven' van het aanbod (42%). Ook geven kinderen aan dat ze dit liever laten aansluiten na schooltijd zodat ze niet naar de (naschoolse) opvang moeten (33%).

Wanneer we de selectie naar deelgemeente maken, valt op dat de kinderen uit Burcht op alle stellingen merklijk hoger scoren.

Zeer opvallend is het verschil in antwoord op de kostprijs van de activiteit. Voor 14.8% van de kinderen uit Burcht is de kostprijs een probleem tov 4.4% kinderen uit deelgemeente Zwijndrecht.

37% van de kinderen uit Burcht wil ook dat de activiteiten sneller na schooltijd starten, tov 21.7% van de kinderen uit deelgemeente Zwijnd107recht.

Andersom stellen we ook vast dat 26,1% van de kinderen uit deelgemeente Zwijndrecht een hobby willen doen die niet in Zwijndrecht mogelijk is tov 14.8% van de kinderen uit Burcht.

De 'open' antwoorden bij de hobby die in Zwijndrecht niet mogelijk is: paardrijden (2x), ballet, pingpong, piano, gitaar, muurklimmen en skaten.

Vrije tijd in Zwijndrecht, Een evaluatie door de aanbodszijde

Inleiding

Deel 1 en 2 focuste op de vraagzijde van 'vrije tijd voor kinderen'. Ouders en kinderen gaven ons inspiratie waar Zwijndrecht goed scoort en op welke terreinen het beter kan. In dit deel gaan we dieper in op de aanbodszijde van 'vrije tijd voor kinderen'.

Aanpak

De voorbije twee jaar had de dienst Kind een aantal boeiende gesprekken met interne diensten en externe partners uit het onderwijsveld, de cultuur- en sportsector:

Het decreet werd toegelicht op

- Het partneroverleg Huis van het Kind (20 mei 2019)
- Overleg met de schooldirecties (7 juni 2019)
- Managementteam plus (25 november 2019)
- College van burgemeester en schepenen (7 januari 2020)
- Het Kunstenhuis (September 2020)
- De 13 sportverenigingen met een jeugd aanbod (25 januari 2021). Aansluitend vond er met elke vereniging een persoonlijk gesprek plaats.
- Geefwinkel Feniks (12 februari 2021)
- Gezinsbond (12 februari 2021)
- Moslimvereniging Safa (5 maart 2021)

Sommige gesprekspartners hadden redenen om niet verder mee na te denken over de concrete vertaling van dit decreet naar de Zwijndrechtse situatie. Anderen waren wel bereid om te participeren in de werkgroep. Zij worden dan ook in de toekomst mee betrokken om na te denken over de visie, doelstellingen en concrete acties.

Daarnaast biedt het rapport 'Kindvriendelijke gemeente' ook vergelijkingsmateriaal met Vlaanderen.

1. SPORTAANBOD

1.1 Verenigingen met een sportaanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Discipline	Vereniging	Aantal leden < 12 jaar (cijfers 2019)	startuur wekdagen?
Atletiek	Zwat	154	Ma 18u woe 18u
Badminton	BC Badminton	29	Woe 15.30u Vrij 17u Vrij 18u
Gevechtssport	Ippon vzw	124	Ma 18.30 Woe 18.45
	Meijin Ryu Karate	Geen gegevens	Geen gegevens
Dans	Jazz and joy	200	Ma 18u Woe vanaf 13u (versch. lft) Do 18u
	Dans!	126	Di om 17u Woe vanaf 14u (versch. lft) Don 18u
	Moves	170 (incl gym)	Ma vanaf 16u (versch. lft) Di vanaf 16u (versch. lft) Don 16u30 Vrij 18u
	Happy dance (niet erkend)	Geen gegevens	Ma. 17u30 Woe vanaf 13u30 (versch. lft)
Gym	Gym Burcht	78	Ma 18u Woe 18u Don 18u
	Moves	Zie dans	Woe vanaf 13u30 (versch. lft) Don 16u30 Vrij 19u
Voetbal	Verbroedering Zwijndrecht	107	Geen gegevens
	Sporting Burcht	97	Ma om 18u Woe om 18u
	Xtreem voetbal	30	Woe vanaf 18u (versch. lft)
Basket	Sobabee	54	Ma 17u Di 17u Woe 16.30 Don 17u
Capoeira	Filhos De Bimba escola (niet erkend)	Geen gegevens	Don. 18u30
		<u>1169 kinderen per week</u>	

Er is een rijk sportaanbod voor kinderen in onze gemeente. Uit het rapport Kindvriendelijke gemeente scoren we hier merklijker sterker dan het gemiddelde in Vlaanderen.

Tijdens de verschillende contacten met deze verenigingen werd de volgende feedback gegeven:

- Doordat trainers vrijwilligers zijn en dit aanbod na hun werkuren aanbieden, kan er niet altijd vroeger gestart worden met het aanbod;

- Gym Burcht heeft een grote wachtlijst. Er is enerzijds de locatie die maakt dat deze wachtlijst niet weggewerkt kan worden. Daarnaast ook het grote aantal begeleiders (1 per toestel, gemiddeld zes toestellen per training) maakt dat deze organisatie niet kan inspelen op de grote nood/vraag;
- Als we kinderen ophalen in Kobbe/Kozze/naschoolse opvang: hoe zit dit dan met de verzekering? Wie is er verantwoordelijk?
- Sportkickx is (nog) geen erkende sportvereniging. Ze hebben nu reeds een naschools sportaanbod in Sint-Martinus. Ze brengen nadien kinderen naar Kobbe. Ze willen dit vanaf september 2021 graag structureel uitbouwen voor kinderen van deze school (inclusief brengmoment naar Kobbe);
- Sporting Burcht heeft al nagedacht: een aantal trainers zijn bereid om vroeger met training te starten;
- Net zoals heelwat andere sportclubs worstelt badminton Zwijndrecht met een tekort aan locaties en lesgevers.

De volgende organisaties willen mee betrokken zijn bij de verdere uitwerking van dit decreet op lokaal niveau: Dans!, Jazz&Joy, Sportkickx, Sporting Burcht, Zwat, Verbroedering Zwijndrecht, Badminton Zwijndrecht.

1.2 Verenigingen met een sportaanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Tijdens de schoolvakanties zijn er een aantal sportverenigingen met een aanbod. Dit aanbod wordt meestal georganiseerd samen met de sportdienst (Zowiezo). Deze zijn opgenomen in 1.4.

In 2019¹ organiseerden een aantal verenigingen (dans, atletiek, badminton, karate, basket, turnen, omni) diverse kampen. Deze werden niet in samenwerking met de gemeente georganiseerd. We beschikken dan ook niet over juiste cijfers van aantal kinderen dat deelnamen.

Toch vermoedt de sportdienst dat er in 2019 een tiental kampen waren waar telkens 50 kinderen deelnamen (5 dagen). En een vijftal kampen met 25 deelnemers per dag.

Zo komen we uit op een sportaanbod tijdens de schoolvakanties van **+/- 3.125** kinddagen (1 kind/1 dag).

1.3 Gemeentelijk sportaanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Tijdens het schooljaar is het gemeentelijk sportaanbod eerder beperkt. Het gaat hierbij vaak over een korte lessenreeks (bv. multimove) op woensdagnamiddag. In het verleden werden er ook naschoolse cursussen aangeboden rond bv. leren fietsen.

Multimove	Gemeente zwijndrecht	75	Woe. vanaf 13u
Multi skillz	Gemeente Zwijndrecht	20	Woe. 15u
		95	

1.4 Gemeentelijk sportaanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Tijdens de schoolvakanties werkt de sportdienst samen met partners en collegadiensten binnen het brede vakantie-aanbod Zowiezo.

De sportdienst organiseerde in 2019

- 16 kampen van 5 dagen
- 6 kampen van 2, 3 of 4 dagen
- 11 sportactiviteiten van een halve of hele dag

In 2019 werden er **3.605** kinddagen georganiseerd door de gemeentelijke sportdienst.

¹ Omdat 2020 en 2021 geen doorsnee jaar was (corona), nemen we 2019 als basis voor het cijfermateriaal.

2. CULTUURANBOD

2.1 Verenigingen met een cultuuraanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Discipline	Vereniging	Aantal leden < 12 jaar (cijfers 2019)	startuur weekdagen?
Muziek	Saxofoonorkest	Geen gegevens	Woe. om 19u
	Fanfare Eendracht	Geen gegevens	Geen gegevens
	Burgipja	Geen gegevens	Geen gegevens
Huiswerk	Safa	20	Elke maandag 16u30

In vergelijking met het gemiddelde in Vlaanderen scoort Zwijndrecht minder goed mbt het cultureel aanbod van verenigingen.

2.2 Verenigingen met een cultuuraanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Er is geen structureel aanbod van deze verenigingen tijdens de vakantie.

2.3 Gemeentelijk cultuuraanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Het Kunstenhuis nemen we even apart onder de loep. Op twee schooljaren is dit deeltijds kunstonderwijs voor kinderen gegroeid naar 144 leerlingen.

Er zijn drie afdelingen:

- o Muziek: 70 leerlingen
- o Woord: 25 leerlingen
- o Beeld: 49 leerlingen

Weekdag	Vak	Uur	Groep/individueel
Maandag	MCV	16u	Groep
	Mcv	17u	Groep
	Mcv	18u	Groep
Dinsdag	Gitaar	Vanaf 16u	individueel
	Saxofoon	Vanaf 15u30	Individueel
Woensdag	Mcv	13u30	Groep
	GM	14u30	Groep
	Mcv	15u30	Groep
	Mcv	16u30	Groep
	Gm	18u	groep
	Beeld	13u30	Groep
	Beeld	15u30	groep
	Woord	17u45	?
	Gitaar	17u45	Individueel
	Muziekinitiatie	13.u0	Groep
Donderdag	Piano	15u30	Individueel
	Viool	16u30	Individueel
	Woord	16u30	?
	Woord	17u30	?
	Woord	18u30	?
Vrijdag	Piano	15u30	Individueel

2.4 Gemeentelijk aanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Tijdens de schoolvakanties werkt de cultuurdienst samen met partners en collegadiensten binnen het brede vakantie-aanbod Zowiezo.

De cultuurdienst organiseerde in 2019:

- 11 activiteiten (1 of halve dag)
- 3 activiteiten van 2 of 3 dagen

Er werden door de gemeentelijke cultuurdienst 207 kinddagen georganiseerd waar cultuur centraal stond.

3. JEUGD(WERK)AANBOD

3.1 Verenigingen met een jeugdwerkeraanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

De jeugdbewegingen hebben geen aanbod tijdens het schooljaar (weekdagen).

3.2 Verenigingen met een jeugdwerkeraanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Onze gemeente telt 6 jeugdbewegingen: Chiro Zwijndrecht Kristus Koning, Chiro Zwijndrecht windekind, KSA, Chiro Burcht, Scouts Zwijndrecht en Akabe Schep vreugde.

Zij gaan allemaal op kamp. We hebben geen cijfers die de opsplitsing maken tussen -12 en +12 jarigen. Toch een indicatie:

Jeugdbeweging	Aantal dagen	Aantal leden	Totaal
Chiro Kristus Koning	11	81	891
Chiro Windekind	11	94	1.034
KSA	3	24	72
KSA	7	114	798
KSA	11	147	1.617
Chiro Burcht	11	98	1.078
Scouts Zwijndrecht	14	36	504
Scouts Zwijndrecht	10	17	170
Scouts Zwijndrecht	7	12	84
Akabe Schep en Vreugde	8	Geen gegevens	Geen gegevens
			6.284 kinddagen

3.3 Gemeentelijk jeugderaanbod voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Er is geen gemeentelijk jeugderaanbod tijdens schooldagen.

3.4 Gemeentelijk jeugderaanbod voor -12 jarigen tijdens vakantiedagen

Tijdens de schoolvakanties werkt de jeugddienst samen met partners en collegadiensten binnen het brede vakantie-aanbod Zowiezo.

De jeugddienst organiseerde in 2019:

- 4 activiteiten van 5 dagen
- 1 activiteit van 4 dagen
- 4 activiteiten van 3 dagen
- 1 activiteit van 2 dagen

- 29 dagen van 1 dag

Er werden in totaal 1.628 kinddagen georganiseerd door de gemeentelijke jeugddienst.

Naast de Grabbelpasactiviteiten organiseert de jeugddienst ook de Speelpleinwerking tijdens de paas- en zomervakantie. In 2019 ging het over 45 dagen (pasen en zomer) 2.410 kinderen tussen 5 en 12 jaar namen hieraan deel in 2019.

Zwijndrecht scoort hier goed ten opzichte van het gemiddelde in Vlaanderen.

4. KINDEROPVANG

4.1 Basisonderwijs dat naschoolse kinderopvangaanbod aanbiedt tijdens schooldagen

De drie scholen op ons grondgebied bieden naschoolse opvang aan. Ook hier gebruiken we 2019 als referentiejaar.

- Het laar vangt gemiddeld 51 kinderen per dag op (9.180 kinddagen). Hun aanbod situeert zich tussen 15u30 en 16u45.
- De Krinkel vangt gemiddeld 60 kinderen per dag op (10.800 Kinddagen). Hun aanbod situeert zich tussen 15u30 en 18u.
- Sint-Martinus vangt gemiddeld 50 kinderen per dag op (9.000 kinddagen). Hun aanbod situeert zich tussen 15u30 en 16u45.

Deze cijfers zijn inschattingen.

4.2 Basisonderwijs dat opvang aanbiedt tijdens vakantiedagen

Enkel de Krinkel(rups) heeft een vakantie-aanbod. In 2019 waren ze in totaal 40 vakantiedagen open. Er maakten 176 unieke kinderen gebruik van dit aanbod (inclusief woensdagnamiddagen).

4.2 Gemeentelijke kinderopvang voor -12 jarigen tijdens schooldagen

Kobbe en Kozze is er voor alle kinderen die in Zwijndrecht naar school gaan (of door een schoolbus worden gebracht/opgehaald). Dit aanbod is open vòòr schooltijd (vanaf 7u) en na schooltijd tot 18u30. Ook tijdens pedagogische studiedagen van de drie lagere scholen zijn beide opvanglocaties open.

Tijdens het schooljaar 2019 ontvingen we het volgende aantal kinderen of beter kinddagen.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	totaal
Kobbe	4.023	4.095	3.365	4.764	16.247
Kozze	4.375	4.411	3.465	4.553	16.804
Kobup			595		595
	8.398	8.506	7.375	9.317	33.646

4.3 Gemeentelijk aanbod tijdens vakantiedagen

Tijdens de schoolvakanties is Kobbe en Kozze eveneens open van 7u tot 18u30. Tijdens de zomervakantie wordt er zelfs een derde locatie ingericht.

We noteren deze cijfers hieronder apart, maar deze zitten eveneens vervat in de tabel van 4.2.

	Krokus (kw1)	Pasen (kw2)	Zomer (kw3)	Herfst (kw4)	Totaal
Kobbe	313	630	1.716	190	2.849
Kozze	278	665	2.122	236	3.301
Kobup			595		595
	591	1.295	4.433	426	6.745

Kobbe en Kozze staat ook in voor de voor- en naopvang van kinderen die naar een sport-, cultuur- of jeugd aanbod komen. Deze cijfers zijn vervat in bovenstaande tabel. Toch lichten we deze voor/naopvangcijfers er uit:

	Krokus	Pasen	Zomer	Herfst+kerst	Totaal
Kobbe/Kozze	77	187	561	8	833

Ruwweg betekent dit dat één kind op zes gebruik maakt van het voor- en/of naopvang.

6745 kinderen maken één of meerdere dagen gebruik van Kobbe en Kozze tijdens de schoolvakanties. 833 kinderen ervan vertrekken naar een Zowiezo-activiteit of komen nadien naar Kobbe/Kozze terug.

Totaaloverzicht:

<i>Sport</i>	<i>Schooldagen</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>1.169 per week</i>

		<i>Gemeente</i>	<i>95 per week</i>
	<i>Vakantie</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>+/- 3.125</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>3.605</i>
<i>Cultuur</i>	<i>Schooldagen</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>+/- 20</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>144</i>
	<i>Vakantie</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>0</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>207</i>
<i>Jeugd</i>	<i>Schooldagen</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>0</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>0</i>
	<i>Vakantie</i>	<i>Verenigingen</i>	<i>6.284</i>
		<i>gemeente</i>	<i>4.038</i>
<i>Kinderopvang</i>	<i>Schooldagen</i>	<i>Scholen</i>	<i>28.980</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>33.646</i>
	<i>Vakantie</i>	<i>Scholen</i>	<i>Geen gegevens</i>
		<i>Gemeente</i>	<i>6745</i>

Conclusies

Uit het rapport Kindvriendelijke gemeente:

- Als we de vergelijking maken tussen Vlaanderen en Zwijndrecht, zien we dat:
 - o Het sportaanbod meer dan voldoende is uitgebouwd in onze gemeente. Dit uit zich uiteraard ook in het aantal leden;
 - o Het cultureel aanbod merkkelijk minder is ten opzichte van Vlaanderen;
 - o Het gemeentelijk aanbod scoort veel beter dan het landelijk gemiddelde.
 - o Zwijndrecht veel jeugdactiviteiten heeft tov het aantal jongeren in de gemeente.
- De meeste kinderen en jongeren gaan na schooltijd naar huis of naar familie.
- Ongeveer 30% geeft niet naar een leuke plek te kunnen wanneer de ouders niet thuis zijn.
- Het bestaande aanbod wordt positief geëvalueerd.
- Er zijn veel activiteiten in de gemeenten en toch geeft zo'n 15% van de kinderen aan dat ze in de eigen buurt niet aan georganiseerde activiteiten deelnemen.
- 25% van de volwassenen geeft aan dat het kind niet veilig op hobby geraken na schooltijd.
- 28% van de kinderen geeft aan niet zelf te kunnen kiezen wat hij/zij na schooltijd doet;
- 84% van de volwassenen geeft aan dat kinderen en jongeren voldoende tijd hebben voor ontspanning.

Uit de bevraging van ouders:

- Kinderen sporten veel, cultuur wordt merkkelijk minder beoefend;
- De vraag naar naschoolse opvang wordt eerder klassiek ingevuld (familie, school, Kobbe/Kozze);
- Drempel om niet aan te sluiten bij het verenigingsleven (tijdens weekdays): vervoer naar de activiteit + activiteit dichterbij laten aansluiten bij einde school + liever 'proeven' van diverse activiteiten ipv een groot engagement;
- Ouders zijn positief over het vakantie-aanbod Zowiezo, maar zijn wel kritisch over de beschikbaarheid, het online inschrijven en de prijs.

Uit de bevraging van kinderen

- Kinderen bevestigen de stelling van de ouders: ze zijn eerder sportief aangelegd dan dat ze een culturele hobby uitoefenen;
- Vooral dans, voetbal en gym scoren hoog.
- Kinderen die in Burcht wonen nemen deel aan het verenigingsleven in Burcht, idem voor de kinderen die in Zwijndrecht wonen;
- 1 op 3 kinderen dat is ingeschreven in het Kunstenhuis woont in Burcht;
- Er zijn grote verschillen tussen kinderen uit Burcht en die uit Zwijndrecht wat kostprijs betreft en de voorkeur om de activiteiten sneller na schooltijd te laten plaatsvinden.

Uit de analyse van de aanbodzijde:

- Zowel sporten tijdens het schooljaar (verenigingsleven) als de schoolvakanties (gemeentelijk aanbod) scoort hoog;
- Sportverenigingen willen wel samenwerken rond de realisatie van dit decreet, maar er zijn vaak praktische bezwaren (engagement vrijwilligers, gedeelde sportinfrastructuur...);
- Het cultureel aanbod tijdens het schooljaar beperkt zich tot het Kunstenhuis;
- Samen met de scholen neemt Kobbe/kozze een groot deel van de opvangnood tijdens het schooljaar voor haar rekening;
- Het aanbod tijdens de schoolvakanties (zowiezo) wordt als zeer positief ervaren. Vooral het vervoer van opvang naar Zowiezo-aanbod is een meerwaarde.